

Raná péče pomáhá rodinám s dětmi s ohroženým vývojem nebo postižením

Pomoc rodinám s dětmi do sedmi let s ohroženým vývojem nebo mentálním, tělesným či kombinovaným postižením nabízí Raná péče. Je bezplatnou terénní službou, jejímž cílem je, aby rodiče vyhledali včas pomoc. O tom jak tento systém funguje, kdo ho může využít, jak získat důvěru rodin, jichž se problém týká, i jak jim pomoci v praktických otázkách, hovořili dnes v Benešově odborníci na konferenci rané péče s **podtitulem „Multidisciplinární přístup pro děti raného věku“**. Pořádala ji Raná péče Centra sociálních služeb (CSS) Tloskov, která působí na Benešovsku, Voticku, Vlašimsku, Dobříšsku a Říčansku, a terénní služby poskytuje od začátku systému sociálních služeb, to je deset let.

„Raná péče může hodně pomoci k tomu, aby rodina nevyhořela a dítě neskončilo v ústavní péči,“ řekl ředitel CSS Tloskov PhDr. Matěj Lipský, Ph.D. Je ale podle něj spousta rodin, které o této službě nevědí, je proto třeba ji zviditelnit. A to bylo i jedním z cílů konference, které se zúčastnili jak zájemci o tuto problematiku, tak studenti, rodiče i celá řada odborníků od pediatričky až po zástupce úřadu práce.

Dětská lékařka a genetička MUDr. Elsa Zemánková upozornila, že 3–5 procent dětí přichází na svět s nějakým handicapem. „Jenom medicínská péče nestačí, protože má svoje limity. Snažíme se o pacienty pečovat podle nejnovějších medicínských poznatků, ale v řadě případů musí přijít následná péče. Rodina péči o handicapované dítě nezvládne, když nemá oporu v rané péči, když nemá oporu v sociální péči,“ upozornila lékařka.

Její slova potvrdila i Lenka H., která využívala ranou péči pro svá dvojčata od tří do sedmi let jejich věku. „Byla jsem moc spokojena – raná péče dávala podporu jednak mně, abych zvládala péči o děti, pomohla mi vytvořit vhodné prostředí pro vzdělání dcer, naučila mě, jak se s nimi alternativně dorozumět, protože mají problém s komunikací. Pomohla mi taky v sociálních otázkách – dověděla jsem se, že máme nárok na příspěvek na péči, pomohla mi najít potřebné formuláře a poradila, jak je vyplnit. Neměla jsem už energii to sama hledat a studovat. Taky mi pomohla při hledání vhodné školky a nasměrovala mě i na školu, kde by se dcery mohly dál vzdělávat,“ uvedla Lenka H. O rané péči se dozvěděla od kamarádky, která žije v Praze, a tuto službu využívala. Začala proto hledat podobnou službu v regionu a našla ji v CSS Tloskov.

Podle vedoucí Rané péče CSS Tloskov PhDr. Radky Jirouškové odborníci z oblasti předškolní pedagogiky, zdravotnictví i sociální oblasti cítí, že raná péče je málo propagovaná služba. „Rodiče se o ní dovídají až ve vyšším věku dítěte, třeba ve 4, 5 letech nebo předškolním věku, a jsou pak zklamaní, že v 7 letech naše podpora končí, protože ze zákona se poskytuje do 7 let věku dítěte,“ upozornila. Konference si proto dala za cíl ukázat toto úskalí. Snažila se upozornit nejen rodiče, ale také odbornou veřejnost, ať už učitelky a asistentky v mateřských školách, lékaře i studenty-dobrovolníky, aby pomohli najít cestu k rané péči všem, kteří ji potřebují.

Radka Jiroušková uvedla, že raná péče je rozšířena zejména ve velkých městech, kde jsou maminky aktivnější a tuto podporu pro své děti vyhledávají už v novorozeneckém věku. „U nás zatím stále cítíme, že maminky čekají, že se problém sám vyřeší, že dítě má podle nich jenom opožděný vývoj, že z toho ‚vyroste‘ a podpora nebude třeba,“ posteskla si Radka Jiroušková. Většina rané péče, která je terénní službou, se podle ní odehrává přímo v rodině, tedy v domácím prostředí. Hodně rodičů se toho ale obává a preferuje návštěvu ambulancí a zařízení. To byl i jeden z důvodů, proč CSS Tloskov otevřelo loni na podzim své kontaktní místo (detašované pracoviště) rané péče v objektu společnosti RUAH o.p.s. v Tyršově ulici v Benešově.

Raná péče je bezplatná terénní sociální služba, která podporuje rodiny, jimž se narodilo dítě s postižením, nebo které pečují o dítě s opožděným nebo ohroženým vývojem. Poradci rané péče – speciální pedagogové s vysokoškolským vzděláním – do nich dojíždějí, s dítětem individuálně pracují, půjčují mu hračky a pomůcky, které potřebuje, a rodině poskytují také sociální a finanční poradenství. Raná péče je pouze podpůrnou, speciálně pedagogickou, ne lékařskou záležitostí, a jejím cílem je, aby rodiče začali s dítětem pracovat včas.

Zastřešující profesní organizací pracovišť z celé republiky je Asociace rané péče. Její zástupkyně Mgr. Pavla Skalová na konferenci uvedla: „Chceme být silná střešní organizace, která bude schopna hájit obor raná péče.“ Pomoci k tomu by měl projekt, do něž se zapojili, a jehož cílem je rozšířit členskou základnu, nabídnout jejím členům kvalitní vzdělávání a hlavně vymezit profesi poradce, kterou by chtěli zařadit do katalogu prací.

Jaroslava Tůmová, PR Posázaví o.p.s.

Kontakt pro další informace:

PhDr. Radka Jiroušková, vedoucí Rané péče CSS Tloskov, tel: 731 156 769, e-mail: jirouskovar@tloskov.cz,
www.tloskov.cz

